

Nr 494.

Av herr **Berg** i Staby, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 349, angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 349 föreslås bland annat, att vissa lägenheter, hörande till förra militiebostället Arnö i Uppsala län må var för sig med angivet område från egendomen upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar. Bland de till försäljning föreslagna lägenheterna är emellertid ej medtaget torpet Skegarn, oaktat innehavaren av detta, fru Augusta Berg, särskilt anhållit att få köpa denna lägenhet. Detta förhållande synes bero på att de förrättningsmän, som utfört arrendeuppskattningen ej ansett sig i detta fall kunna föreslå försäljning av den anledning att torpet Skegarn vore särdeles väl lämpat som fiskareboställe och som sådant för egendomen behöfligt. Någon värdering av torpet synes ej hava blivit gjord. Förrättningsmännen hava emellertid ansett sig böra föreslå, att fru Berg måtte tillsvidare och under instundande arrendeperiod få hava sina åbyggnader kvarstående mot erläggande av avgäld till egendomens arrendator.

De skäl, som för förrättningsmännen fått verka avgörande vid förslagens uppgörande, tror jag mig kunna uppfatta, och jag kan ej helt underkänna dem, men det synes mig, att de fått väga för tungt. Innan jag närmare går in på denna sak, ber jag emellertid få framhålla, att förrättningsmännen genom framställande av sitt förslag visat sig hava den uppfattningen angående förhållandena vid Skegarn, att fru Berg borde tillerkännas de förmåner som vore möjligt att giva henne, och de hava även gått så långt i den vägen som de ansett sig kunna göra. För min del är jag av samma mening; jag ställer mig dock frågande,

om man ej skulle kunnat gå ett steg längre och låtit fru Berg köpa lägenheten. Då den kungl. propositionens avfattning torde vara väl knapphändig, har jag ansett mig böra påpeka några förhållanden, som synas mig vara av särskild vikt att beakta, när frågan nu skall slutligt avgöras.

Emot försäljning skulle tala, att torpet är lämpat som fiskarboställe. Jag ber emellertid få påpeka, att gårdens fiskvatten varit utarrenderat till fru Bergs man. Fisket har ej skötts för gårdens räkning med Skegarn som bostad för fiskaren. Om fisket ånyo utarrenderas, vilket väl är det troligaste, är det sålunda ej säkert, att en eventuell torpare på Skegarn kan eller får övertaga detsamma. Det kan nämligen uppträda många spekulanter, som hava lika väl belägna bostäder utefter de omgivande målarstränderna. Skulle åter arrendatorn av Arnö själv vilja begagna fiskvattnet, är det utan tvivel mycket möjligt, att han vill hava den person, som sköter fisket, boende vid gården. För min del kan jag på grund av dessa förhållanden ej finna de mot en försäljning talande skälen vara avgörande.

Ser jag åter efter, vilka de omständigheter äro, som kunna tala för att fru Berg får köpa lägenheten, framträder först det förhållandet att fru Bergs mans släkt innehaft torpet i över 100 år; redan detta talar väl för önskvärdheten av att hon nu finge övertaga detsamma. Frukten av det under denna långa tid på torpet i och för såväl nyodling som planteringar och uppförande av åbyggnader nedlagda arbetet komme då att stanna inom släkten. Den innersta meningen med bestämmelserna angående upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar komme ock därmed att bäst tillgodoses. Vidare är att märka, att de till torpet hörande åbyggnaderna utgöras endast av ett mindre boningshus innehållande ett rum och kök samt i samma länga en bod och en liten ladugård, vartill kommer ett mindre svinhus något längre norrut. Fru Berg äger däremot två bostadshus, ett om två rum och kök, ett om fyra rum och kök, en källare samt en loglänga med ladugårds- och stallsutrymme, källaren är belägen utanför västra gaveln av torpbyggnaden, några få steg därifrån ligger det ena av fru Bergs bostadshus, något längre västerut ligger det andra, logen ligger norr om torpbyggnaden. Flertalet byggnader tillhöra sålunda fru Berg; detta synes mig återigen tala för försäljning, men icke nog därmed, det inbördes läget på byggnaderna ävensom dem omgivande trädgårdsland och planteringar göra, att man knappast kan tänka sig, huru förhållandet mellan fru Berg såsom innehavare av sina byggnader och en eventuell arrendator av torpet under kommande arrendeperiod skulle kunna nöjaktigt ordnas. Det förefaller mig därför ock som om en anordning

i överensstämmelse med förrättningsmännens förslag av denna anledning med all sannolikhet skulle komma att medföra krav på omfattande nybyggnader vid torpet.

Om jag sålunda håller före, att starka skäl tala för en försäljning av även detta torp och önskar, att denna möjlighet må av riksdagen prövas på ett mera ingående sätt än den kungl. propositionen direkt ger anledning till, anser jag dock ej, att det kan komma i fråga, att fru Berg beviljas att inköpa hela ön, vars övervägande del utgöres av skog. Endast den del av ön, den nordvästra ändan, där den odlade jorden jämte åbyggnaderna förefinnas, torde kunna komma i fråga att sälja. Den odlade jordens areal torde uppgå till 5 à 6 tunnland; lades därtill några tunnland skog- och hagmark, komme avsöndringen att utgöra ett lämpligt eget hem. Området ligger för sig själv och har utfartsväg åt alla håll — över sjön.

På grund av det ovan anförda vågar jag hemställa,

att riksdagen med bifall i övrigt till de av Kungl. Maj:t föreslagna lägenhetsförsäljningarna från förra militiebostället Arnö i Uppsala län jämväl måtte besluta att, till innehavaren, fru Augusta Berg, efter värdering i stadgad ordning låta försälja torpet Skegarn med det område, som av Kungl. Maj:t må bestämmas.

Stockholm den 19 maj 1917.

O. Alfr. Berg.
Staby.